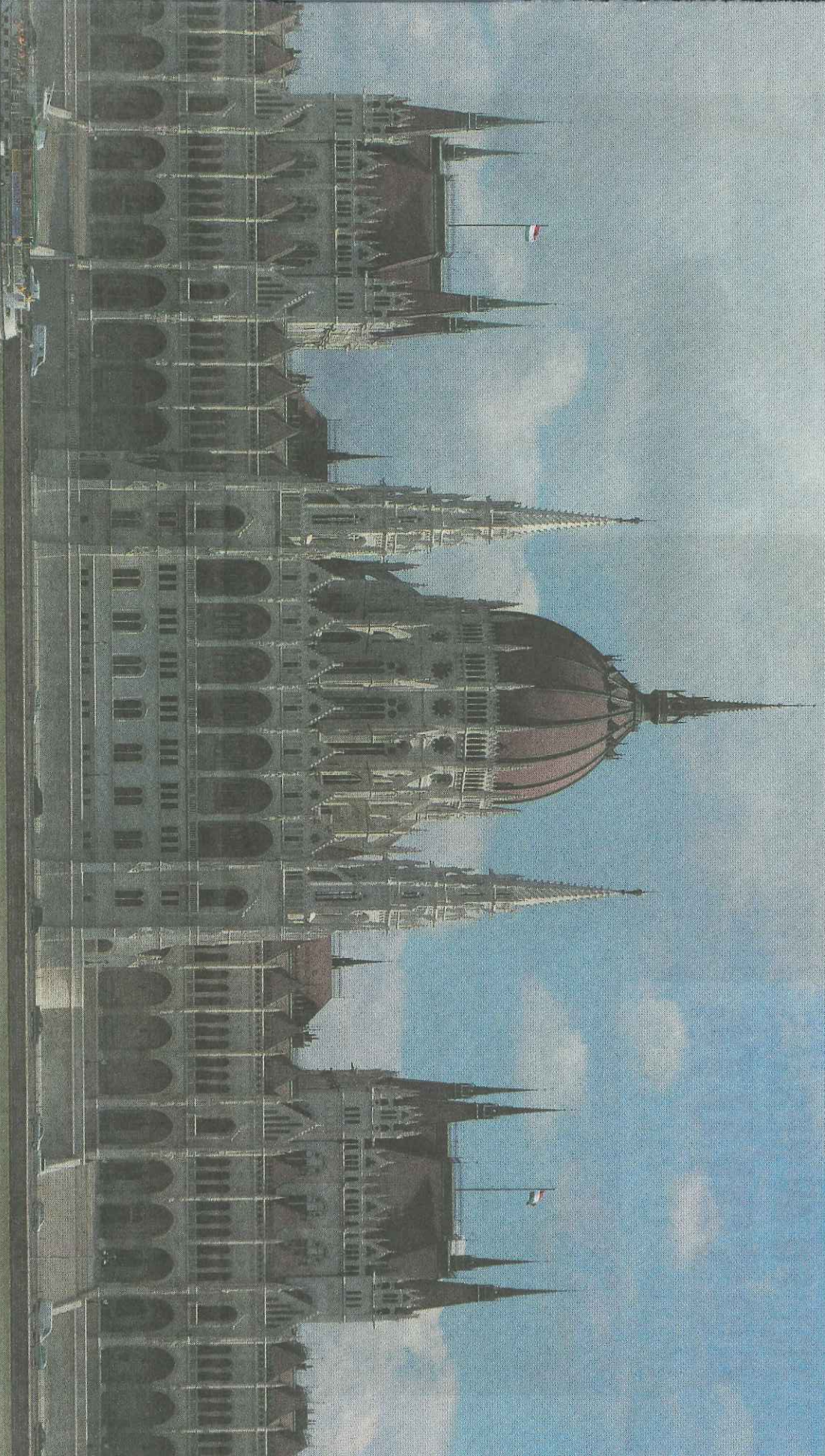

BAD, BARER OCH BAKELSER I

TEXT & FOTO: Sanna Rosell

BUDAPEST

BUBBLANDE BAD, DE ALLRA BÄSTA BAKELSERNA OCH BROKIGA BARER. ALLA GODA TING ÄR TRE – OCH DESSUTOM PÅ BOKSTAVEN B – FINNS I BUDAPEST.

Under en somrig vecka upplevde mina två vänners och jag den ungerska huvudstaden med dess söta bakelser, satta bad och starka paprikagrytor. Mitt första besök i staden gav mersmak och sådde en längtan att åka tillbaka igen. Den här gången fick vi tre chanser att lära känna Budapest i sommarskrud under en späckad och upplevelserik vecka.

BUDAPEST ÄR UNGERNS STÖRSTA STAD och har strax över två miljoner invånare. Floden Donau tudelar staden i Buda och Pest. Den senare halvan är centrum för kultur och kommers, med paradgatan Andrásy út som länkar samman Elisabethtorget med Stadsparken. Den stora gågatan Váci utca, Stora Saluhallen och St. Stefan-basilikan är andra sevärdheter som trängs på Pestsidan. Buda däremot, kan på sin imponerande höjd över stadsstolsera med Kungliga Slottet och Fiskarbastionen, varifrån utsikten är makalös.

ATT FLYGA TILL BUDAPEST ÄR ENKELT och smidigt med direktlinje från Arlanda. Lågprisbolaget Wizz Air flyger i skrivande stund från Skavsta, medan Norwegian avgår från Arlanda till Budapest.

VI HADE TUREN ATT FÅ HYRA EN LÅGENHET mitt i centrala Budapest, vilket gjorde att vi slapp bekymra oss om långa avstånd. Dock är inte sträckorna i staden något att bekymra sig över. De flesta av Budapests pärlor av höjdpunkter och sevärdheter är snarare samlade på gångavstånd ifrån varandra. Några få gånger tog vi tunnelbanan för en liten slant, vilket var ett smidigt och bra färdmedel. Metro som den heter på ungerska, är världens näst äldsta tunnelbana och dateras ända bak till 1896.

VÄDRET VISADE SIG VARA SVÄRT att spä, så när himlen plötsligt öppnade sig och vattnet strlade ner över stadens gator och torg, passade vi på att se oss omkring inuti alla dessa vackra byggnader och kyrkor. I den romersk-katolska basilikan, uppkallad efter Ungerns första kung Stefan I, fick vi en glimt av hans mumifierade hand. Den lilla stumpan, införd i något liknande toalettpapper, var lite av en besvikelse men kyrkans väldiga takmålningar och pampiga dekorationer vägde upp helheten. Sedan bytte vi raskt byggnad och då även religion, till Stora Synagogan och judendomen. Med sina 3000 sittplatser var den imponerade stor och gav mig nackspärr av mitt storögda titrande upp i det konstulla taket.

VACKER ARKITEKTUR GÖR EN HUNGRIG, inte sant? I Stora Saluhallen, där allt åtbart från frukt till kött säljs, fick vi näsorna att börja rinna över en paprikapepprad gulasch. Dofter av timjan och rosmarin från de små matståndens lerade sig ut i saluhallen, där puttrande långkok fick besökarnas magar att kurrå. Kryddstarkt och värmmande, sedan var vi redo för den Ungerska Stadsoperan, som ligger på Andrásy út, i de centrala delarna av staden. En av de vackraste operorna i världen, säger några. Stilen är nyrenessans och de pampiga trapporna kladda i kött sammet, dinglande kristallkronor i taket och magiska akustik kan nog få vilken karaokematör som helst att vilja ta i för full hals.

"PICKNICK I DET
FRIA OCH VÄRMANDE
SOL PÅ KINDERNA
GJORDE UTFELYKTEN
TILL EN AV RESANS
ABSOLUTA
HÖJDPUNKTER"

DÅ SOLEN TITTADE FRAM BAKOM MOLNEN, passade vi på att besöka den gröna Margaretaön, eller Margitsziget på ungerska. Det är en nästan 3 km lång ö, mitt i Donau. Där rullade vi tvåhjuligt fram och tillbaka, över broar, under tunnlar och mellan ankdammar. Med rosor på kinden och sofsken i blick, susade vi fram med floden på vardera sidan om den smala ön. Från Saluhallen hade vi köpt med oss het ungersk korv och smärtek ost att stoppa i våra baguetter. Picknick i det fria och värmande sol på kinderna gjorde utflykten till en av resans absoluta höjdpunkter. Budapest är inte bara en pärla bland europeiska huvudstäder att besöka dagtid. När solen gått ner

och mörkret lagt sig som ett svalkande täcke över sommarhettan, roade vi oss på barer i charmtigt slitna hus kring de judiska kvarteren. Med en stjärnbeströdd augusthimmel som tak sörplade vi huseets parapydrinker och lyssnade på annorlunda, ungersk musik som skrälade ur en gammal stereo.

FÖLJANDE DAG SÅG VI VÄLDET I VITÖGAT och lärde oss mer om Ungerns historia från andra världskriget. Besöket på Förntelsmuseumet, som ligger vägg i vägg med Stora Synagogan, var skrämmande men intressant. Bilder, filmer, dokument och brev visar bland annat hur nazisterna

utförde medicinska experiment på judarna. Det är väl värt ett besök och lämnar en brännande känsla i magen med plats för eftertanke över historiens lopp.

DESTO SÖTARE MINNEN FICK VI från det anrika konditoriet Gerbaud. I över 150 år har det serverats sockriga konstverk och rykande hett kaffe till oräkneliga konstnärer, författare och politiker. Vid kaffeborden med lejonassar och under kristallkronorna diskuterade de om stort och smått, löste världsproblem och njöt av godbitar signerade Gerbaud. Vid samma bord och under samma kronor fortsatte vi i deras fotspår, med varsin chokladröm

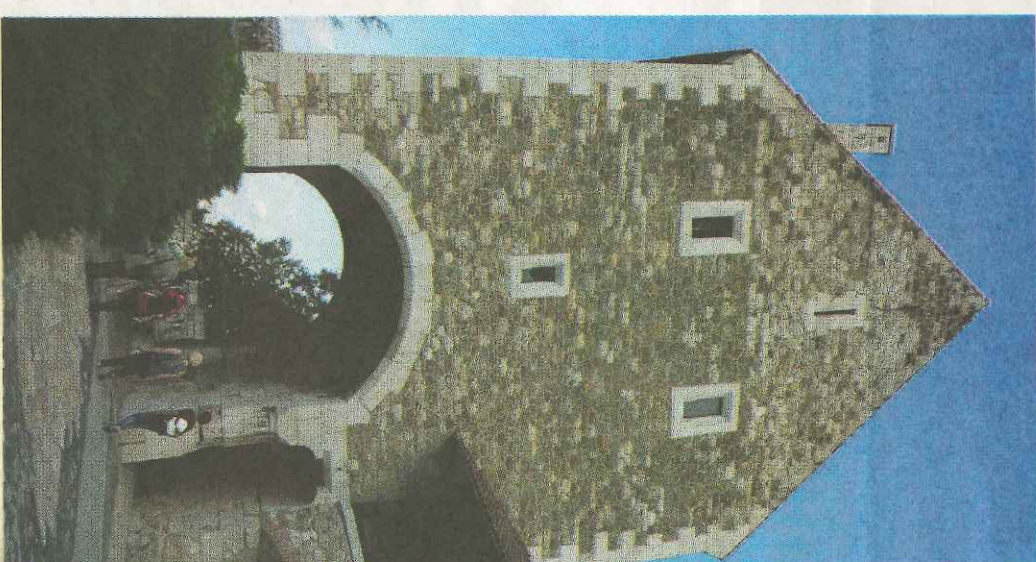
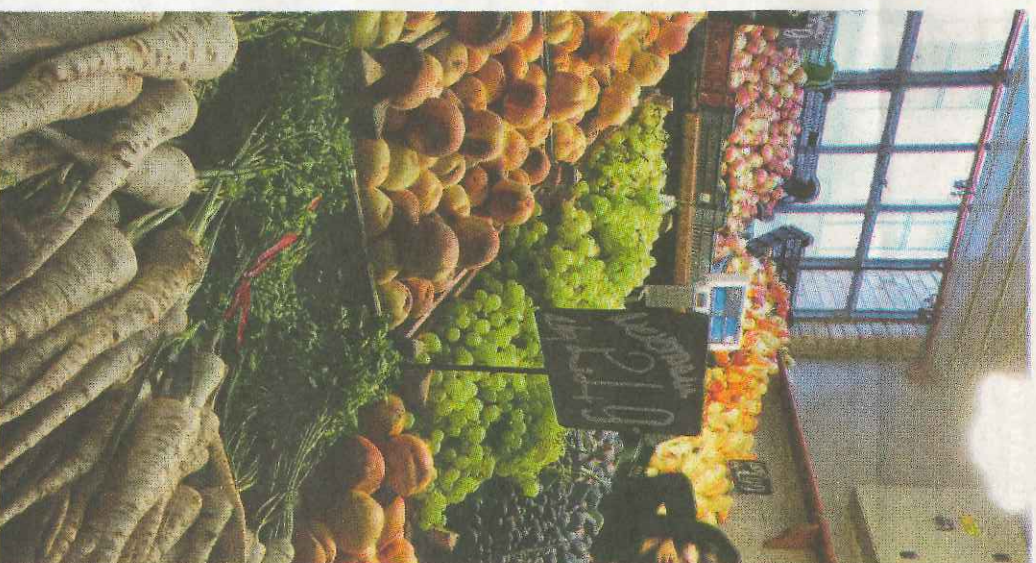
Snabbaste vägen till och från Falun-Borlängeområdet.

Dala Airport är den lilla bekväma flygplatsen med det stora utbudet. Du vet väl att det går Direktflyg till Göteborg och Malmö varje vardag? Nästan en charteravgång i veckan till varmare länder? Starta resan på Dala Airport nästa gång!

Nyhett!
Arlanda
fr.o.m.
16 september

Tel: 0243-645 00 • www.dalaflyget.se

på fat framför oss. Länge och väl njöt vi av bakelserna och såg sakta stadslivet segla förbi utanför fönstret. En oas i storstan och ett gyllene tillfälle att vila stadströtta fötter.

SZÉCSÉNYBADET, ett av Budapests mest kända termalbad, besökte vi i lätt dugregn en tidig morgon. Vi sjönk vi ner i den varma, puttrande grytan utomhus och lät dimman bädda in oss i ett moln av sockervadd. I skydd av diset kunde vi nästan ljudlöst och osynligt simma från bassäng till bassäng, från den ena varma källan till den andra. I plurret spelade de gamla gubbarna schack medan damerna flöt runt om livbojar i den strömmande vattenslingan. Inuti

det vackra, gamla badhuset i jugendstil fanns också olika bastus och kallbad som vi förstas provade. Det var rivande kall-så att det nästan liade i skeletter, men knoppen blev i alla fall klar som korvspad efter det doppet.

RENSKRUBBADE OCH VÄLDOFTANDE gav vi oss på jakt efter ett mysigt ställe att tysta den kurrande magen på. Att gå lite vilse visade sig snart vara det bästa draget. Speciellt när man gör det i mörka kvarter där gatuskyltar har hamnat på sniskan och rätcorra kalasår på sopbergen på trottoarerna. I slutet på denna svartlagda, namnlösa gata hittade vi ljuset i mörkret – eller snarare en dörr som

det verkade lysa hemtrevligt innanför. Levande ljus och varma leenden mötte oss när vi gick uppför den knarrande trappan. Restaurang M på Kertesz út visade sig vara ett dolt guldkorn i de ruffiga kvarteren. Vi tittade upp på väggarnas byertskonst och ner i den lovande menyn och kunde knappt välja bland alla mundergläande alternativ. Den kvällen blev vi härligt mätta på ankröst och kalymedajonger, rosiga av rödvinet och lyckliga över att ha gått vilse och på sätt och vis hittat "hem".